Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Gemeente 's Hertogenbosch
Postbus 12345
5200 GZ 's Hertogenbosch

Directie Jeugd

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

Datum 16 juli 2018
Betreft Reactie brief objectief verdeelmodel Jeugd en wijzigingen Wlz

Kenmerk

Uw brief
7788964

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

Geachte portefeuillehouders in de regio Noordoost-Brabant,

Op 20 maart jl. heeft u mij een brief gestuurd om aandacht te vragen voor de gevolgen voor de jeugdigen in uw regio van de invoering van het objectief verdeelmodel en wijzigingen in de Wlz. In deze brief zal ik ingaan op de door u aangedragen punten, waarbij ik ook input gebruik die uit het gesprek is gekomen dat op 7 juni jl. heeft plaatsgevonden tussen mijn medewerkers en medewerkers van de gemeenten ’s Hertogenbosch en Oss.

Allereerst wil ik u complimenteren met uw extra inzet op de transformatie in uw regio. Het is goed om te weten dat u sinds 2016 bezig bent met de transformatie, hier al de nodige ideeën over heeft en er extra budget voor vrijgemaakt is. In dit kader wil ik u wijzen op het transformatiefonds waarvan de spelregels onlangs zijn gepubliceerd. Om in aanmerking te komen voor transformatiebudget dient een jeugdzorgregio eenmalig een meerjarig transformatieplan in, waarin op zijn minst één van de actielijnen uit het ‘*Actieprogramma Zorg voor de Jeugd’* is uitgewerkt.

Wat betreft de door u aangedragen punten draagt u als eerste aan dat u na de zomer van 2017 werd geconfronteerd met een rijkskorting op uw regionale budget van € 8,8 miljoen door de invoering van het objectief verdeelmodel en vraagt u om een oplossing hiervoor.
De korting die u aandraagt ziet op het verschil in budget dat gepresenteerd is in de meicirculaire 2017 t.o.v. de decembercirculaire 2016. De korting bestaat uit twee onderdelen die voortvloeien uit de huidige systematiek van het verdeelmodel. Enerzijds ontvangt uw regio in 2018 aanzienlijk minder budget voor voogdij en 18+, namelijk € 4 miljoen. Dit budget voor voogdij en 18+ is gebaseerd op de beleidsinformatie voor uw regio en zou moeten corresponderen met de gemaakte kosten. Voor twee gemeenten uit uw regio, Grave en Mill en Sint Hubert, correspondeerden de kosten voor voogdij en 18+ niet met het toegekende budget. Zij hebben vorig jaar dan ook budget uit de compensatieregeling toegekend gekregen.
Anderzijds zijn in heel Nederland in totaal meer kosten voor voogdij en 18+ gemaakt. Aangezien het macrobudget jeugdhulp een vast kader is, leidt een stijging van het budget voor voogdij en 18+, tot verlaging van het objectief verdeelde budget. Er is sprake van communicerende vaten. De landelijke stijging

van het budget voor voogdij en 18+, leidt voor alle gemeenten tot een daling van het objectieve budget. Voor uw regio betekent dit een daling van zo'n € 3 miljoen. Deze systematiek hebben we als Rijk, VNG en gemeenten met elkaar afgesproken en ik erken dat het soms ingewikkeld kan zijn om met de fluctuaties om te gaan die hieruit voortkomen. Deze beïnvloeding van het objectieve macrobudget zal met de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel in 2020 verleden tijd zijn. Op dat moment wordt het gehele jeugdhulpbudget objectief verdeeld en zullen deze fluctuaties in de toekomst niet meer jaarlijks plaatsvinden.
Er is daarnaast nog een restbedrag in het door u aangegeven tekort en dat heeft onder andere te maken met de actualisatie van de maatstaven in het objectieve verdeelmodel. Er wonen misschien minder kinderen in de regio dan een jaar eerder, of andere kenmerken zoals armoede en het aantal eenouderhuishoudens zijn afgenomen.

Als tweede punt draagt u aan dat de Wlz beperkt toegankelijk is waardoor er een grote toename is van het beroep op de (verlengde) jeugdhulp voor deze groep. In het gesprek dat heeft plaatsgevonden ziet dit punt met name op de groep kinderen met een licht verstandelijke beperking die beschermd moeten gaan wonen en waar in de Wmo 2015 volgens u geen rekening mee is gehouden. Gemeenten zijn op grond van de Wmo 2015 verantwoordelijk voor (jong) volwassenen met een verstandelijke of licht verstandelijke beperking (VG-er of LVG-er) die tijdelijk de behoefte hebben aan begeleiding en/of behandeling in een beschermende woonomgeving. In de septembercirculaire 2016 is hiervoor een bedrag van € 60,4 miljoen aan het Wmo-budget toegevoegd. Dit was in eerste instantie onterecht aan het Wlz-budget toebedeeld.
Daarnaast is aangegeven dat jongeren tot 18 jaar minder snel dan verwacht aanspraak kunnen maken op de Wlz, en daardoor langer onder de verantwoordelijkheid van gemeenten (Jeugdwet) vallen. Dit signaal is mij bekend. Al eerder hebben andere gemeenten hier contact over gezocht. In de analyses en gesprekken (ook tussen gemeenten en het CIZ) die hierover hebben plaatsgevonden is gebleken dat er vooral sprake is van inregelproblemen en verschillende verwachtingen, dan dat er een financieel onjuiste verdeling van budgetten heeft plaatsgevonden. Dit is de reden dat ik met partijen zoals het CIZ en de VNG in gesprek ben om de samenwerking en kennisuitwisseling tussen partijen te verbeteren.

Als laatste punt verzoekt u om het objectieve verdeelmodel te bezien op onbedoelde en onvoorziene gevolgen op regionaal niveau en het model hierop aan te passen.
Dit is onderdeel van het lopende onderzoekstraject naar de verdeelmodellen in het sociaal domein dat in opdracht van het ministerie van BZK wordt uitgevoerd. Het onderzoek borduurt voor op het kwalitatief onderzoek naar de verdeling van de middelen voor gemeenten in het sociaal domein dat op 30 april 2018 door de minister van BZK aan de Tweede Kamer is aangeboden.[1]
In het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen van 23 mei 2018 hebben het Rijk en VNG gesproken over de noodzakelijke vervolgstappen en is overeenstemming bereikt over de aanpak en het tijdpad. Besloten is om de evaluatie te vervolgen met een breed kwantitatief vervolgonderzoek gericht op een integrale nieuwe verdeling van de middelen in het gemeentefonds voor het sociaal domein (nieuwe en oude taken) per 2021. In het bestuurlijk overleg is tevens besloten om voorafgaand aan het kwantitatief vervolgonderzoek eerst een

[1] TK 2017-2018, 34477 nr. 35

traject te doorlopen om te komen tot een passende en gedragen onderzoeksmethode. Meer informatie over dit onderzoek is te vinden in de meicirculaire 2018 en een brief van het ministerie van BZK van 5 juli jl. aan de Tweede Kamer.

Ik hoop hiermee voldoende te zijn ingegaan op de door uw aangedragen punten. De daling van het budget in de septembercirculaire 2016 is verklaarbaar vanuit de systematiek die is afgesproken tussen Rijk, VNG en gemeenten. Totdat de objectieve verdeelmodellen zijn herzien in het onderzoekstraject kan ik geen aanpassingen doen voor een individuele gemeente of regio. In het overleg van 7 juni 2018 tussen de gemeenten ’s-Hertogenbosch en Oss en het ministerie is daarnaast gewezen op een tijdelijke voorziening die is getroffen voor gemeenten die geconfronteerd worden met een stapeling van tekorten bij de uitvoering van de taken in het sociaal domein. De omvang van de voorziening is € 200 miljoen voor 2018.

Met vriendelijke groet,

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

Hugo de Jonge